

ATODLEN 8

Amodau ychwanegol sy'n gymwys i gadw moch

RHAN 2

Amodau ychwanegol cyffredinol

Archwilio

2. Rhaid i bob mochyn gael ei archwilio gan y perchennog neu berson arall sy'n gyfrifol am y moch o leiaf unwaith y dydd i sicrhau eu bod mewn cyflwr o lesiant.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 Atod. 8 para. 2 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Tennynau

3. Ni chaiff unrhyw berson sy'n gyfrifol am fochyn roi tennyn na pheri rhoi tennyn arno ac eithrio pan fo o dan archwiliad, prawf, triniaeth neu lawdriniaeth a wneir at unrhyw ddiben milfeddygol.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Atod. 8 para. 3 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

4.—(1) Pan ganiateir defnyddio tennynau yn unol â pharagraff 3, rhaid iddynt beidio â pheri anaf i'r moch a rhaid eu harchwilio'n rheolaidd a'i haddasu yn ôl yr angen i sicrhau eu bod yn ffitio'n gysurus.

(2) Rhaid i bob tennyn fod yn ddigon hir i ganiatáu i'r moch symud fel y nodir ym mharagraff 5(2)(a) a (d) a rhaid i'r dyluniad fod yn gyfryw fel y bydd yn osgoi, cyn belled â phosibl, unrhyw risg o dagu, poen neu anaf.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Atod. 8 para. 4 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Atod. 8 para. 3 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

I3 Atod. 8 para. 4 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Llety

5.—(1) Rhaid i bob mochyn fod yn rhydd i droi o amgylch heb anhawster bob amser.

(2) Rhaid i'r llety a ddefnyddir ar gyfer moch gael ei adeiladu yn y fath fodd ag i ganiatáu i bob mochyn —

(a) sefyll, gorwedd a gorffwyso heb anhawster;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Lles Anifeiliaid a Ffermir (Cymru) 2007. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (b) cael lle y gall orffwysu ynddo sy'n lân, yn gysurus ac wedi ei ddraenio'n ddigonol;
- (c) gweld moch eraill, ac eithrio—
  - (i) pan fo'r mochyn wedi'i ynysu am resymau milfeddygol; neu
  - (ii) yn ystod yr wythnos cyn yr amser porchella disgwylidig ac yn ystod porchella, pan ganiateir cadw hychod a banwesod o olwg moch eraill;
- (ch) cynnal tymheredd cysurus; a
- (d) cael digon o le fel y gall yr holl anifeiliaid orwedd ar yr un pryd.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Atod. 8 para. 5 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

6.—(1) Rhaid i ddimensiynau unrhyw gôr neu gorlan fod yn gyfryw fel nad yw'r arwynebedd mewnol yn llai na hyd y mochyn wedi ei sgwario, ac nad yw unrhyw ochr fewnol yn llai na 75% o hyd y mochyn, ac ymhob achos mesurir hyd y mochyn o flaen ei drwyn hyd at fôn ei gynffon tra bo'n sefyll â'i gefn yn syth.

(2) Nid yw is-baragraff (1) yn gymwys i fochyn benyw am y cyfnod sy'n cychwyn saith diwrnod cyn y diwrnod y disgwylir iddi borchella ac yn diweddu pan fydd diddyfnu ei pherchyll (gan gynnwys unrhyw berchyll a faethir ganddi), wedi'i gwblhau.

(3) Nid yw is-baragraff (1) yn gymwys i fochyn a gedwir mewn côr neu gorlan—

- (a) tra bo o dan unrhyw archwiliad, prawf, triniaeth neu lawdriniaeth a wneir at ddibenion milfeddygol;
- (b) at ddibenion serfio, ffrwythloni artiffisial neu gasglu semen;
- (c) tra bo'n cael ei fwydo ar unrhyw achlysur arbennig;
- (ch) at ddibenion ei farcio, ei olchi neu ei bwyso;
- (d) tra bo'i lety yn cael ei lanhau; neu
- (dd) tra bo'n aros i'w lwytho ar gyfer ei gludo,

ar yr amod nad yw'r cyfnod y cedwir y mochyn felly yn hwy nag y bo'i angen at y diben hwnnw.

(4) Nid yw is-baragraff (1) yn gymwys i fochyn a gedwir mewn côr neu gorlan y gall y mochyn fynd i mewn iddo neu ei adael fel y myn, ar yr amod yr eir i mewn i'r cyfryw gôr neu gorlan o gôr neu gorlan y cedwir y mochyn ynddo heb fynd yn groes i'r paragraff hwn.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 Atod. 8 para. 6 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Atod. 8 para. 5 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

I5 Atod. 8 para. 6 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Adeiladau â golau artiffisial

7. Pan gedwir moch mewn adeilad â golau artiffisial, yna, rhaid darparu golau o ddwystr 40 lux o leiaf am gyfnod o 8 awr y dydd o leiaf, yn ddarostyngedig i baragraff 16 o Atodlen 1.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 Atod. 8 para. 7 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Atal ymladd

8.—(1) Os cedwir moch gyda'i gilydd, rhaid cymryd mesurau i atal ymladd sy'n mynd y tu hwnt i ymddygiad normal.

(2) Rhaid i foch sy'n dangos eu bod yn gyson ymosodol tuag at eraill neu'n dioddef ymosodiadau o'r fath gael eu gwahanu oddi wrth y grwp.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 Atod. 8 para. 8 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Glanhau a diheintio

9.—(1) Rhaid i adeiladau, corlannau, cyfarpar a theclynnau a ddefnyddir ar gyfer moch gael eu glanhau a'u diheintio'n gywir mor aml ag y bo angen i atal traws-heintio ac i atal organeddau sy'n cario clefydau rhag crynhoi.

(2) Rhaid i ysgarthion, wrin a bwyd sydd heb ei fwyta neu wedi'i golli gael ei symud mor aml ag y bo angen i leihau'r aroglau ac i osgoi denu pryfed neu gnofilod.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 Atod. 8 para. 9 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwasarn

10. Pan ddarperir gwasarn, rhaid iddo fod yn lân, yn sych a heb fod yn niweidiol i'r moch.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 Atod. 8 para. 10 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Lloriau

11. Pan gedwir moch mewn adeilad, rhaid i'r lloriau—

- (a) fod yn llyfn heb fod yn llithrig;
- (b) gael eu dylunio, eu hadeiladu a'u cynnal fel na fyddant yn peri anaf na dioddefaint i'r moch wrth iddynt sefyll neu orwedd arnynt;
- (c) fod yn addas ar gyfer maint a phwysau'r moch; ac
- (ch) os na ddarperir llaesodr, ffurfio arwyneb caled, gwastad a sefydlog.

Gwybodaeth Cychwyn

I10 Atod. 8 para. 11 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Lles Anifeiliaid a Ffermir (Cymru) 2007. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

12.—(1) Pan ddefnyddir lloriau estyll concrit ar gyfer moch a gedwir mewn grwpiau, rhaid i led uchaf yr agoriadau fod yn —

- (a) 11 mm ar gyfer perchyll;
- (b) 14 mm ar gyfer perchyll diddwyn;
- (c) 18 mm ar gyfer moch magu; ac
- (ch) 20 mm ar gyfer banwesod ar ôl eu serfio a hychod.

(2) Rhaid i led isaf yr estyll fod yn—

- (a) 50 mm ar gyfer perchyll a pherchyll diddwyn; a
- (b) 80 mm ar gyfer moch magu, banwesod ar ôl serfio a hychod.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 Atod. 8 para. 12 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I10 Atod. 8 para. 11 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

I11 Atod. 8 para. 12 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Bwydo

13.—(1) Rhaid bwydo pob mochyn o leiaf unwaith y dydd.

(2) Pan letyir grwp o foch heb gyfle di-dor i gael bwyd, neu pan na fwydir hwy trwy system fwydo awtomatig sy'n bwydo'r anifeiliaid yn unigol, rhaid bod modd i bob mochyn fynd at y bwyd yr un pryd â'r lleill sydd yn y grwp bwydo.

Gwybodaeth Cychwyn

I12 Atod. 8 para. 13 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Dwr yfed

14. Rhaid bod modd parhaol i bob mochyn dros ddwy wythnos oed gael cyflenwad digonol o ddwr yfed ffres.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 Atod. 8 para. 14 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwella'r amgylchedd

15. Er mwyn galluogi gweithgarwch chwilota a thrin pethau yn briodol, rhaid bod modd parhaol i bob mochyn fynd at gyflenwad digonol o ddeunyddiau megis gwellt, gwair, pren, blawd llif, compost madarch, mawn neu gymysgedd o ddeunyddiau o'r fath nad ydynt yn andwyol i iechyd yr anifeiliaid.

Gwybodaeth Cychwyn

I14 Atod. 8 para. 15 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwahardd defnyddio'r system blwch-chwysu

16. Rhaid peidio â chadw moch mewn amgylchedd lle y cynhelir tymereddau a lleithder uchel (a adwaenir fel y “system blwch-chwysu”).

Gwybodaeth Cychwyn

I15 Atod. 8 para. 16 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Lefelau swm

17. Rhaid peidio â rhoi moch mewn sefyllfa lle y maent yn agored i swm cyson neu sydyn.

Gwybodaeth Cychwyn

I16 Atod. 8 para. 17 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

18. Rhaid osgoi lefelau swm uwchlaw 85 dBA yn y rhan o unrhyw adeilad lle y cedwir moch.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 Atod. 8 para. 18 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I16 Atod. 8 para. 17 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

I17 Atod. 8 para. 18 mewn grym ar 24.10.2007, gweler [rhl. 1](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Lles Anifeiliaid a Ffermir (Cymru) 2007. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Instrument associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Instrument (including any effects on those provisions):

- Sch. 1 para. 7(b)(iiia) inserted by [S.I. 2010/2713 reg. 7\(c\)\(iii\)](#)
- reg. 5(1)(ba) inserted by [S.I. 2010/2713 reg. 4\(2\)](#)